

**PRIJEDLOG POLUGODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O PRIMJENI
FISKALNIH PRAVILA ZA PRVO POLUGODIŠTE 2018. GODINE**

Zakonom o fiskalnoj odgovornosti¹, osim godišnjeg izvještavanja, definirano je i polugodišnje izvještavanje o primjeni fiskalnih pravila i to uz polugodišnji izvještaj o izvršenju državnog proračuna. Uredbom o sastavljanju i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila iz 2011., propisan je oblik i sadržaj izvještaja o primjeni fiskalnih pravila. U skladu s navedenim, polugodišnji izvještaj sadrži:

(1) projekciju nominalnog i realnog bruto domaćeg proizvoda (u daljnjem tekstu: BDP-a) i projekciju inflacije koje su bile ishodište za izradu državnog proračuna za tekuću proračunsku godinu,

(2) nove projekcije nominalnog i realnog BDP-a te projekciju inflacije, ako su projekcije objavljene u smjernicama ekonomske i fiskalne politike za trogodišnje razdoblje ili u drugim odgovarajućim dokumentima koje usvaja Vlada,

(3) podatke o ostvarenjima BDP-a i inflacije te ostalih makroekonomskih pokazatelja koji upućuju na trendove u gospodarskoj aktivnosti (industrijska proizvodnja, promet u trgovini na malo, indeks građevinskih radova, turistički dolasci i noćenja te robni izvoz i uvoz) u prvom polugodištu tekuće proračunske godine te

(4) opis rizika zadovoljenja fiskalnog pravila za tekuću proračunsku godinu.

PROJEKCIJE NOMINALNOG I REALNOG BDP-a TE PROJEKCIJE INFLACIJE ZA 2018. GODINU

Prilikom izrade plana državnog proračuna i financijskih planova izvanproračunskih korisnika za 2018. godinu projicirana je realna stopa rasta bruto domaćeg proizvoda od 2,9% te prosječna stopa inflacije od 1,5%, dok je projekcija bruto domaćeg proizvoda u tekućim cijenama iznosila 381,2 milijarde kuna. U posljednjim projekcijama objavljenim u okviru Smjernica ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2019.-2021., navedene projekcije su izmijenjene kao što je prikazano u tablici 1.

Tablica 1: Projekcije BDP-a i inflacije za 2018. iz Smjernica ekonomske i fiskalne politike 2019.-2021.

	Projekcija 2018.
Bruto domaći proizvod, tekuće cijene (u milijunima kuna)	382.315
Bruto domaći proizvod, realni rast (%)	2,8
Indeks potrošačkih cijena, godišnja promjena (%)	1,7

Izvor: Ministarstvo financija

¹ Narodne novine, broj 139/2010, 19/2014

PODACI O OSTVARENJIMA BDP-a I INFLACIJE TE OSTALIH MAKROEKONOMSKIH POKAZATELJA KOJI UPUĆUJU NA TRENDOVE U GOSPODARSKOJ AKTIVNOSTI

Tablica 2: Ostvarenja osnovnih makroekonomskih pokazatelja u prvom polugodištu 2018.

	I - VI 2018.
Bruto domaći proizvod, % godišnja promjena, realno	2,7
Indeks potrošačkih cijena, % godišnja promjena	1,4
Industrijska proizvodnja, % godišnja promjena	0,4
Promet od trgovine na malo, % godišnja promjena, realno	3,9
Indeks građevinskih radova, % godišnja promjena	3,0
Broj dolazaka turista, % godišnja promjena	12,2
Broj noćenja turista, % godišnja promjena	8,8
Stopa registrirane nezaposlenosti, %	10,8
Izvoz roba, % godišnja promjena (HRK) ¹	2,0
Uvoz roba, % godišnja promjena (HRK) ¹	5,5
Plasmani privatnom sektoru, % godišnja promjena ²	4,1

¹ Prvi rezultati.

² Na temelju transakcija.

Izvor: Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka

OPIS RIZIKA ZADOVOLJENJA FISKALNOG PRAVILA ZA TEKUĆU PRORAČUNSKU GODINU

Izlaskom iz procedure prekomjernog proračunskog manjka, RH je obvezna pridržavati se fiskalnih pravila iz preventivnog dijela Pakta o stabilnosti i rastu. Postojećim Zakonom definirano je pravilo strukturnog salda i rashoda općeg proračuna. Fiskalno pravilo strukturnog salda mora se ostvarivati prema planu prilagodbe radi dostizanja srednjoročnog proračunskog cilja, koji svake tri godine utvrđuje Odbor za ekonomska i financijska pitanja EK. Pritom rast rashoda općeg proračuna ne smije prelaziti referentnu potencijalnu stopu rasta BDP-a, uvećanu za očekivani porast cijena. Svoj srednjoročni proračunski cilj od -1,75% BDP-a RH je potvrdila u Programu konvergencije za razdoblje 2016.-2019. U slučaju kada je strukturni saldo na razini ili iznad srednjoročnog proračunskog cilja, dio pravila koji se odnosi na rashode se ne primjenjuje, što je u skladu s pravilima iz Pakta o stabilnosti i rastu. Osim toga, kao članica EU, RH je obvezna pridržavati se i pravila javnog duga koji je, također, propisan Paktom o stabilnosti i rastu te dobivenim Preporukama Vijeća EU u okviru Europskog semestra. Pravilo javnog duga određuje da udio javnog duga u BDP-u ne smije prelaziti referentnu vrijednost od 60%, a ako je prelazi, razlika između udjela javnog duga u BDP-u i referentne vrijednosti od 60% mora se smanjivati po prosječnoj stopi od jedne dvadesetine godišnje.

U travnju ove godine Vlada RH je prihvatila Program konvergencije RH za razdoblje 2018.-2021. u kojem je projiciran manjak općeg proračuna prema ESA 2010 metodologiji u visini od 2 milijarde kuna ili 0,5% BDP-a za 2018. godinu. Strukturni saldo, koji ne uključuje cikličke ekonomske učinke te jednokratne i privremene mjere na prihodnoj i rashodnoj strani proračuna, predviđen je na razini od -0,8% BDP-a. Dosadašnja fiskalna kretanja jedinica sektora opće države u ovoj godini ukazuju na nastavak pozitivnih ostvarenja pa se procjenjuje da će fiskalno pravilo strukturnog salda za 2018. godinu biti ispunjeno. Naime, prema nacionalnoj metodologiji računskog plana u prvih šest mjeseci ove godine zabilježen je višak prihoda nad rashodima općeg proračuna u iznosu od 1,6 milijardi kuna ili 0,4% BDP-a dok je na razini godine planiran manjak od gotovo 3,3 milijarde kuna. Kada se ovim veličinama pridodaju prilagodbe nacionalne metodologije računskog plana metodologiji ESA 2010 te projekcije manjka/viška trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba koje su statistički uključene u sektor opće države, očekuje se da će manjak općeg proračuna u 2018. godini biti u skladu s planom. Javni dug projiciran je na razini od 74,5% BDP-a do kraja 2018. godine, što je za 3 postotna boda manje u odnosu na godinu ranije. Takvo ostvarenje smanjenja udjela javnog duga u BDP-u bi bilo veće od potrebnog, čime bi i pravilo javnog duga bilo zadovoljeno.

Međutim, uzimajući u obzir novonastale okolnosti vezane za Uljanik Grupu, u drugom polugodištu 2018. godine mogu se očekivati povećani izdatci na jamstvenoj pričuvni kao rezultat plaćanja obveza po protestiranim jamstvima od strane naručitelja i financijskih institucija za uplaćene avanse i obveze po kreditima, za koje je RH izdala jamstva, a u svrhu izgradnje brodova koje Uljanik Grupa neće biti u mogućnosti isporučiti. Takav scenarij doveo bi do jednokratnog povećanja kapitalnog transfera na strani rashoda proračuna, što bi dovelo do pogoršanja salda općeg proračuna, a ujedno utjecalo i na kretanje javnog duga.